

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

7. marts 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 437 (Alm. del) af 7. september 2021 stillet efter ønske fra Lars Boje Mathiesen (NB)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse virkningen af Nye Borgerliges »Planen« på rådighedsbeløbet for følgende familietyper:

- Pensionistpar
- Arbejderfamilie med to børn
- Funktionærfamilie med to børn,

hvor den direkte og indirekte virkning af såvel skatte- som afgiftslettelser indregnes, jf. svaret på SAU alm.del – spørgsmål 446 (2017-18)? Virkningen må gerne indeles på de enkelte tiltag.

Svar

I besvarelsen indgår initiativer i Nye Borgerliges *Planen*, som skønnes at have en virkning på familietypernes disponible indkomst og afgiftsbetaling. Der er som udgangspunkt kun indregnet virkninger af de initiativer, som er tilstrækkeligt beskrevet til, at det har været muligt at foretage en vurdering af de provenu- og fordelingsmæssige konsekvenser.

Opgørelserne tager udgangspunkt i gældende regler, da spørgsmålet blev stillet, dvs. før finansloven for 2022 og før reformpakken *Aftale om en ny reformpakke for dansk økonomi* blev aftalt. Nye Borgerliges *Planen* indeholder initiativer, som helt eller delvist er aftalt i reformpakken. Det gælder afskaffelse af grøn check, forhøjelse af loft på beskæftigelsesfradrag, afskaffelse af modregning i pensionsydelse samt nedsættelse af afgift på elektricitet. Besvarelsen skal dermed ses i lyset af, at opgørelserne ikke tager højde for virkningen af aftalerne.

Der er en række udfordringer forbundet med at omsætte alle de bagvedliggende skatte- og afgiftsinitiativer til illustrative og retvisende virkninger for konkrete familietyper. Det skyldes blandt andet, at *Planen* indeholder væsentlige ændringer af både skatte- og ydelsessystemet. Det kan medføre større ændringer i adfærd og samspilseffekter af initiativerne, som ikke fremgår af besvarelsen. Dertil er der en

række af initiativerne, som ikke er omfattet af de gængse regneprincipper for familietypeberegninger. For disse initiativer opgøres virkningen, hvis den pågældende familietype specifikt antages at være berørt af de konkrete initiativer. Der skønnes ikke over virkningen af en afskaffelse af arveafgiften for familietyperne grundet utilstrækkeligt datagrundlag.

De enkelte initiativer er i besvarelsen opdelt i fire kategorier:

- 1) Initiativer, der har direkte virkning på de disponible indkomster
- 2) Initiativer, der vedrører forbrugsafgifter
- 3) Initiativer, der er målrettet erhvervslivet
- 4) Initiativer, der vedrører familietyper med specifikke karakteristika

I besvarelsen præsenteres virkningen for udvalgte standardfamilietyper, hvilket omfatter et pensionistpar i lejebolig, en arbejderfamilie med et barn i børnehave og et barn i SFO i lejebolig samt en funktionærfamilie med et barn i børnehave og et barn i SFO i ejerbolig.

Planen indeholder initiativer, der ikke har betydning for de standardfamilietyper, som indgår i Finansministeriets familietypemodel. Det gælder blandt andet afskaffelse af modregning af lønindkomst for pensionister samt indførelse af et skattefradrag ved hjemmepasning af 0-3-årige. Virkningen af disse initiativer vil derfor ikke indgå i besvarelsen, selvom den kan være betragtelig for andre familietyper.

1) Initiativer, der har direkte virkning på de disponible indkomster

I overensstemmelse med den sædvanlige metode til opgørelse af fordelingsvirkninger medregnes alene de umiddelbare virkninger på de disponible indkomster. Det betyder, at eventuelle adfærdsvirkninger ikke er medtaget i opgørelserne.

Initiativer med direkte virkning på de disponible indkomster skønnes at medføre, at en arbejderfamilie med 2 børn i ejerbolig opnår en stigning på 37.300 kr. i deres disponible indkomst, mens en funktionærfamilie med 2 børn i ejerbolig opnår en stigning på 67.300 kr. Stigningen i familietypernes disponible indkomster er primært drevet af en afskaffelse af AM-bidraget. Et pensionistpar oplever en stigning på 13.100 kr., hvilket kan tilskrives en forhøjelse af ældrechecken, *jf. tabel 1*.

Det er forudsat i Familietypemodellen, at de udvalgte familietyper ikke har aktie- eller kapitalindkomst. Lavere aktie- og rentebeskatning vil derfor ikke have en økonomisk virkning for familietyperne. Derudover forudsættes det, at de pågældende familietyper ikke benytter investorfradraget, hvormed en afskaffelse af fradraget heller ikke vil have en virkning.

Det er beregningsteknisk lagt til grund, at en afskaffelse af AM-bidraget ikke vil påvirke satsreguleringsprocenten og derved ikke vil øge de offentlige ydelser. Derimod øges beløbsgrænserne i skattesystemet mv. som følge af, at AM-bidraget afskaffes.

Tabel 1

Økonomisk virkning for udvalgte familietyper som følge af skatte- og afgiftsinitiativer (2025-regler i 2022-niveau)

	Arbejderfamilie med 2 børn i børnehave og SFO, lejer	Funktionærfamilie med 2 børn i børne- have og SFO, ejer	Pensionistpar med en ATP, lejer
Kroner (2022-niveau)			
1) Direkte virkning på disponibel indkomst¹⁾	37.300	67.300	13.100
Afskaffelse af jobfradrag	-1.400	-1.400	0
Afskaffelse af grøn check	-1.200	0	-2.100
Forhøjet loft på beskæftigelsesfradrag	1.700	13.500	0
Flad skat på 37 pct. (afskaffelse af topskat)	0	0	0
Afskaffelse af AM-bidrag	38.200	55.100	0
Ingen modregning i pensionsydelse	0	0	0
Ingen modregning i børne- og ungeydelse	0	0	0
Forhøjet ældrecheck	0	0	15.200
Skatterabat ved hjemmepasning	0	0	0
Inflationsregulering af øvrige overførsler ²⁾	0	0	0
Lavere aktie- og rentebeskatning	0	0	0
Afskaffelse af investorfradrag	0	0	0
2) Afgifter, ækvivalent virkning	4.500	6.300	3.600
Nedsættelse af afgift på elektricitet ³⁾	2.200	3.500	1.700
Nedsættelse af afgift på øl, vin, spiritus, kaffe, chokolade og is	2.300	2.800	1.900
3) Indirekte virkning på disponibel indkomst (erhvervsliv)⁴⁾	3.400	5.200	1.700
Lavere selskabsskat	8.200	12.500	4.100
10 mia. mindre i erhvervsstøtte	-4.200	-6.500	-2.100
Nedsættelse af FoU-fradrag til 100 pct.	-600	-800	-300

Anm.: Virkning på disponibel indkomst og ækvivalent virkning af ændrede afgifter (inkl. moms) på disponibel indkomst. Alle beløb er afrundet til nærmeste 100 kr.

- 1) Virkning af initiativer med direkte virkning på den disponible indkomst afhænger af implementeringsrækkefølgen. Opgørelsen tager udgangspunkt i den oplyste rækkefølge i tabellen.
- 2) Inflationsregulering i *Planen* omfatter ikke førtidspension, folkepension eller boligydelse.
- 3) Virkning af nedsat elafgift beregnes på baggrund af typisk elforbrug fra Energistyrelsen, hvor det antages, at ejere bor i hus, mens lejere bor i lejlighed.
- 4) Initiativer målrettet erhvervslivet, herunder selskabsskatter, afgifter mv., antages at blive nedvæltet i lønningerne i bred forstand og vil dermed beregningsteknisk være fordelingsmæssigt neutrale (overførsler og lønninger påvirkes symmetrisk).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Finansministeriets familietypemodell.

2) *Initiativer, der vedrører forbrugsafgifter*

Den disponible indkomst afspejler befolkningens forbrugsmuligheder og ikke befolkningens forbrugsvalg. Disponibel indkomst opgøres som den samlede bruttoindkomst fratrukket personlige indkomstskatter og pensionsindbetalinger, men før betaling af forbrugsafgifter. Ændrede forbrugsafgifter påvirker dermed ikke befolkningens disponible indkomster direkte, men indgår i opgørelsen som ækvivalente virkninger for familiernes økonomi.

Det bemærkes, at der ikke er høj kvalitetsdata om befolkningens forbrug. De tilgængelige oplysninger om befolkningens betaling af afgifter er generelt behæftet med betydelig usikkerhed. Ændringen i afgiftsbetalingen for familietyperne som følge af nedsættelser af nydelsesafgifter beregnes på baggrund af den gennemsnitlige ændring i disponibel indkomst for personer i det indkomstdecil, hvor familietypen forudsættes at være placeret. Virkningen af en lempelse af elafgiften tager udgangspunkt i oplysninger om typisk elforbrug for familier fra Energistyrelsen.

Det skønnes, at de ovenstående afgiftslempelser samlet set medfører et fald i afgiftsbetalingen på 4.500 kr. for en arbejderfamilie med 2 børn, 6.300 kr. for en funktionærfamilie med 2 børn og 3.600 kr. for et pensionistpar.

Den samlede virkning af afgifter er især drevet af nedsættelsen af elafgiften til EU's minimumsafgift på 0,8 øre pr. kWh, svarende til en lempelse på godt 79 øre pr. kWh i 2030-regler. Lempelsen udgør dog 62 øre pr. kWh i forhold til aftalen *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*, hvormed den økonomiske virkning vil være mindre.

Man skal være opmærksom på, at afgifter ofte er begrundet med et ønske om at skabe en adfærdsændring. Lempede afgifter kan resultere i et øget forbrug af varer.

3) *Initiativer, der er målrettet erhvervslivet*

Initiativer, der er målrettet erhvervslivet (selskabsskatter, afgifter mv.) antages beregningsteknisk at blive nedvæltet i lønningerne i bred forstand. Initiativerne vil beregningsteknisk være fordelingsmæssigt neutrale, da overførsler og lønninger påvirkes symmetrisk. Det skal ses i sammenhæng med, at en ændring i lønnen afspejler sig i en ændring i overførslerne via satsreguleringsprincipperne samt i en ændring af de offentlige lønninger via reguleringsmekanismen i de offentlige overenskomster.

Uanset om en skattestigning eller regulatorisk byrde vedrører en afgrænset sektor, forudsættes byrden beregningsteknisk nedvæltet i det generelle lønniveau (og altså ikke kun i lønningerne for ansatte i den omfattede sektor). Det gælder dog, at en del af byrden ved initiativer målrettet erhvervslivet kan bæres af ejerne, i det omfang der er overnormal profit i den pågældende sektor.

På baggrund af ovenstående forudsætninger skønnes initiativerne målrettet erhvervslivet samlet set at indebære en indirekte stigning i disponibel indkomst på 3.400 kr. for en arbejderfamilie med 2 børn, 5.200 kr. for en funktionærfamilie med 2 børn og 1.700 kr. for et pensionistpar.

4) Initiativer, der vedrører familietyper med specifikke karakteristika

Initiativer, der vedrører specifikke karakteristika, kan ikke umiddelbart fordeles på standardfamilietyperne. For initiativerne beregnes en virkning med udgangspunkt i hver familietype, *hvis* denne type er berørt af initiativet (fx bruger det produkt, som pålægges en afgift). Virkningen af initiativerne er beskrevet i de følgende afsnit.

Direkte: Afskaffelse af BoligJobordning

Planen inkluderer en afskaffelse af BoligJobordningen, som består af en håndværkerdel og en servicedel. En afskaffelse af håndværkerdelen (pr. 1. april 2022) er allerede aftalt med Finanslovsaftalen for 2022. Opgørelsen tager udgangspunkt i afskaffelse af hele ordningen, til trods for at den allerede er delvist afskaffet.

Håndværkerfradraget udgør 12.900 kr. pr. person i 2022, mens servicefradraget udgør 6.400 kr. pr. person i 2022. Hvis det antages, at én person i hver familietype udnytter begge fradrag fuldt ud, vil initiativet medføre et fald i den disponible indkomst på 4.900 kr. årligt for hver familietype. Det forventes, at der er forholdsvis få personer, der udnytter begge fradrag til fulde.

Forbrugsafgift: Nedsættelse af benzinafgiften til EU's minimumssats

Initiativet indebærer en nedsættelse af benzinafgiften fra ca. 4,4 kr. pr. liter til EU's minimumsafgift på ca. 2,7 kr. pr. liter. Afgiftslempelsen vil have betydning for alle familier med en benzinbil. Størrelsen på afgiftslempelsen for familietyperne vil afhænge af det konkrete benzinforbrug i familierne.

Virkningen af initiativet regnes derfor med udgangspunkt i et stiliseret eksempel for en familie, der har en gennemsnitlig årlig kørsel på 16.000 km i en bil, der kører 20 km/L. I dette tilfælde vil initiativet medføre et fald i afgiftsbetalingen på 1.400 kr. årligt.

Forbrugsafgift: Afskaffelse af registreringsafgiften på biler

Ved gældende regler udgør registreringsafgiften 25 pct. af den afgiftspligtige værdi af en bil op til 65.000 kr., 85 pct. af værdien mellem 65.000 kr. og 204.600 kr. og 150 pct. af den resterende værdi. En afskaffelse af registreringsafgiften vil medføre, at anskaffelsesprisen for en bil falder. Den konkrete afgiftslempelse vil imidlertid være forskellig for benzin- og elbiler.

Der opstilles et stiliseret eksempel, hvor en familie køber en ny benzinbil med en købspris på 250.000 kr. under de gældende regler. I dette tilfælde vil registreringsafgiften (inkl. tillæg for CO₂-udledning) udgøre godt 100.000 kr., under antagelse

af at CO₂-udledningen for bilen svarer til det gennemsnitlige niveau for nyregistrerede biler (ca. 110 g/km). En afskaffelse af registreringsafgiften vil reducere afgiftsbetalingen ved det konkrete bilkøb med godt 100.000 kr. i det år, bilen købes. I de resterende år er afgiftsbetalingen uændret.

Registreringsafgiften er væsentlig lavere på elbiler, og en afskaffelse af registreringsafgiften vil dermed have en mindre virkning på afgiftsbetalingen for familier med en elbil. Der opstilles et stiliseret eksempel med en familie, der køber en elbil med en købsværdi på 250.000. I dette tilfælde betales der ingen registreringsafgift under gældende regler, og initiativet har således ingen virkning for afgiftsbetalingen.¹

Det skal bemærkes, at en afskaffelse af registreringsafgiften påvirker både prisen på nye biler og prisen på brugte biler, da en del af registreringsafgiften overvæltes til senere ejere i forbindelse med brugtbilskøb. En afskaffelse af registreringsafgiften vil dermed gøre det billigere at købe en brugt bil. Ejere af biler, der er købt før en afskaffelse af registreringsafgiften, vil modsat kunne forvente at tjene mindre ved videresalg af bilerne.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

¹ Elbiler op til 400.000 kr. betaler efter nuværende regler de facto ikke registreringsafgift, idet der i 2022 betales 40 pct. af den fulde afgift fratrukket et bundfradrag på 167.500 kr.